

**ELS ARTISTES
i SES OBRES**

**Maja
extravagant**

per

César-Yago

Número 2

Arts i Estudis

Companys!

Vestireu amb gust i elegància si
vos proveu a la GRAN SASTRERIA

L' ESTISORA

d'ANTONI VILA

CASA DE CONFIANÇA i BONS PREUS

Es confeccionen en
cassòs urgents trajes en 6 hores

Salmerón, 89 - Barcelona

Pianos de cordes creuades amb
marc de ferro sublim :-:
Marca "MARISTANY"

Vendes al comptat i a plaços

10 ANYS DE GARANTIA

Preu: de cost fixe e invariable

...

Casa fundada en 1870

...

Pianos de lloguer, de cua, i elèctrics

Cambis i reparacions

...

R. Maristany

Plaça de Catalunya, 18-Barcelona

FABRICANTS! EXPORTADORS!

¿Voleu guanyar diners?

Marqueu vostres sacs, barrils, etc.,
amb MARQUES ELASTIQUES
i vostres genres seràn preferits

Única fàbrica de Marques elàstiques.
Abecedaris, Numeracions, etc., per
marcar embalatjes.

M. A. Tarabochia Rosellón, 220
: BARCELONA :

R. CAPERA

— IMPRESSOR —

BALBOA, F-BARCELONETA

Any 1

Barcelona, 20 de Març de 1920

Núm. 2

ARTS I ESTUDIS

REVISTA QUINZENAL

Suscripció: 0'50 ptes. al mes
Exemplar : 0'25 „

REDACCIÓ i ADMINISTRACIÓ:
Ample, 22, entressol

Catalunya pintoresca : CADAQUÉS

Academia COTS - Arcs, 7, Teléf. 5041 A - Teneduria de llibres

NOVES REFLEXIONS SOBRE LA VIOLÈNCIA

No fa gaires dies, en una conversa que varen tenir els meus amics Eleuteri i Dionisi, sobre les coses del temps, Dionisi va fer-hi algunes reflexions de les quals, vull dedicar un resum als companys intel·ligents i coratjosos de Arts i Estudis.

«Ja se, venia a dir l'amic Dionisi, com lluny de les claudicacions suïcides de certs intel·lectuals, t'ú, indignat que la idiotia egoista d'uns i la inconscient impulsivitat d'altres, mogudes per vils manobres polítiques, arribin a menaçar greument la vida ciutadana, acabés d'escriure uns mots reclamant el dret al silenci entorn el labor de l'esperit; el dret de pensar sense destorbs, de crear bellesa sense destorbs, de resar sense destorbs, d'obtenir circumstàncies socials que ens permetin *més* hores de treball, i *més* desinterés econòmic.

«Sé com entre altres mitjans defensius retreus aquella vaga general de l'intel·ligència qui fora d'aquí ja comença de tenir fermes partidaris, disposats a fer saber qui són els *amos* veritables. Sé però, com detestes els mitjans violents agitaires i sorollosos. Permet que jo en la violència qui defensés els drets de l'Esperit, hi vegi possibles eficàcies.

«Jo proposaria, per exemple, d'organitzar aquell partit de l'indignació que fa molt de temps un famós escriptor francès proposava. Un partit de pacífics laboradors dessinteressats i purs, qui no, en dels *uns* ni dels *altres*, i què en un determinat moment—els pacífics son temibles quan s'hi posen—baixen indignats al carrer i les emprenen a patacades contra els uns i contra els altres.

I encara fora més convenient confiar la representació d'aquests indignats a una organització opressiva, una «Acció» formada per la part més jove i més bèl·lica de nostra joventut intel·lectual, qui defensés per tots els mitjans de lluita material aquelles grans coses per les quals t'ú reclames; ningú podria negar al nou partit el dret de fer al menys tant de soroll com els altres. Tots hem pogut observar en la nostra juvenesa intel·lectual, una empenta combativa, qui no troba sempre esmerçament profitós i a qui les lluites deportives no poden donar satisfacció acomplida. Què no sempre hi ha circumstàncies favorables com les d'ara fa uns mesos, quan bèl·lics estols de juvenesa, cada vespre, a la mateixa hora, com qui va a fer ganes de sopar, s'en anava a les Rambles per dedicar-s'hi a sanitosos i patriòtics exercicis.

Els mitjans de lluita foren nombrosos, des de la manifestació pública legal al miting amb autorització gubernativa, fins a la protesta sorollosa, al classicismi duel, al vetust pugilat o a la col·lisió col·lectiva amb intervenció policiaca. Els joves campions de l'«Acció nova» s'escompartien nombrosament pels llocs d'espectacles, reunions, mitings, sales de conferències, aules universitàries, exposicions, penyes. Pensa que aviat es farien temibles de tot menyspreuador, adulterador o traficant de les coses de l'Esperit. No cal dir que, ben lluny de ser la nova acció una organització d'allò que s'en deien *reventaires*, els seus membres trobarien llur satisfacció màxima a poder aplaudir, ovacionar, reconfortar el cor del pur laborador espiritual qui es marceix sovint en el silenci, la desatenció, la incomprensió.

«En temps feliços quan la Bellesa més que l'Economia política regia les palpitations d'una ciutat sencera; per que jo, com t'ú, amic Eleuteri, crec que sense la Bellesa ni l'Economia política tindria raó de ésser. Temps memorables aquells romàntics que, tot Paris, tota França, tot el mon, palpitaren d'interés la nit d'una primera representació. Ah senyera gloriosa de veritat, la mil cops retreta i mai rebregada armilla roja de Teófil Gautier! I ja que parlo de certes qualitats bones que tenien els romàntics, voldria evitar equívocs i esvair escrúpols de la nostra joventut clàssica. La nostra «Acció», per una organització perfecta podria ésser una cosa d'un classicisme sense taxa. Després, si ella produís qualche agitació, qualche superficial desordre, fóra tenint les intencions clavades en aquelles idees eternes que són les factors dels ordres suprens. Altra ment, pensa bé si una col·lisió ben menada a la porta d'un teatre, d'una exposició, no pot ésser un model de clàssica estratègia. Pensa si un contrincant esgorrinxat en un correcte duel, o un agent ferèstec esbotzat segons les bones regles pugilístiques, no rebren lliçons de excel·lent classicisme.

Hi hà, em diràs, els riscs de la lluita, els perills de la repressió. Aixís ha d'ésser. Cal que no espantin ans exciten l'heroisme dels nous lluitadors, les perspectives del dispensari, i, (no gaire sovint) de la clínica, del quarteret i (no gaire sovint) del règim celular. En tot cas, tinguem l'assé-

gurança que Minerva protegirà els seus i que en les noves il·lites mai la sang arrivaria a la mar blava. Siguent cert, per altra banda, que tots els indults plourien damunt la testa del jovenet qui hagués mol més uns contricants en defensa d'un bell poema dramàtic, d'una estàtua perfecta, d'un sonet ben treballat, en protesta contra un edifici enlletgidor de les perspectives ciutadanes. «Penso que no és poca cosa l'orgull d'ostentar per aquestes nobles causes, uns gloriosos punts de sutura, un certificat de tres mesos de presó.

I l'orgull col·lectiu? Imaginem damunt del món l'efecte repetit dels telegrams qui d'un temps enllà anessin fent a saber que a la bullenta Barcelona es produïen uns fets insòlits ja en les econòmico-polítiques societats modernes. Col·lisions per la bellesa! Quins deliciosos anacronismes o quines novetats sorprenents!

«I després, l'íntim goig de saber i comprovar que contra aquesta mena d'agitacions si que no valdrien les maniobres polítiques, ni la creació insidiosa de conflictes socials.

Aixís anava descabdellant el meu amic les seves idees i Eleuteri no sabia prou si parlava amb una intenció ben seriosa perquè Dionisi no deixava de somriure. Dionisi, però, somriu sempre.

J. FARRAN i MAYORAL

PAU PIFERRER

Oberta aquesta sèrie d'il·lustres poetes catalans, per Aribau, indicat com a iniciador del Renaixement literari català, ve en segon lloc en Pau Piferrer, catedràtic de aquesta Universitat, crític musical, poeta i periodista; doncs encare que escrivís en castellà, segons expressió d'en N. Roca Farreras, en un article de "La Publicidad", "hizo mas catalanismo escribiendo en castellano, que si hubiese empleado la lengua catalana".

*
**

En Piferrer nasqué a Barcelona l'onze de Desembre de 1818. Després de la mort del seu pare, un pobre teixidor de vels, sense deixar bens de fortuna, se tingué d'encarregar del sosteniment de sa família, havent de lluitar contra la misèria, amb tants grans esforços, que va perdre la salut.

De primer va dedicar-se al ofici de mecànic, cursant filosofia i dret, i prenen gran afició als estudis literaris; però no obtenint els resultats qu'ell volia, va traduir varies obres franceses, desempeñà un càrrec en la biblioteca de la prov. de Barcelona i es cuidà d'una càtedra en la Universitat. Al mateix temps,

en Piferrer va ser un gran periodista, col·laborant en els periodics "El Vapor", "La Guardia Nacional" i en el "Diari de Barcelona", fondant la revista "La Discusión", i prenent part en la redacció dels tres primers volums de "Recuerdos y Bellezas de España". Va aprendre aixímateix, de música amb el mestre en R. Vilanova, i la guitarra amb en B. Basols, arribant a ser un dels millors crítics musicals d'aquells temps.

Es conserven fragments de la correspondència tinguda amb el seu amic en Ignaci Petit, metge de S. Feliu de Codinas; aquesta correspondència, feta amb molta senzillesa i amb un llenguatge familiar, descriu perfectament el seu caracter i la seva vida privada. Va començar aquesta coinexença quan en Piferrer contava 16 anys, es dir, quan es dedicava a la política, éssent uns dels més grans entusiastes del partit lliberal; més tard va deixar aquesta vida d'agitació, per retirar-se, després d'una greu malaltia al benestar i als cuidados de la seva família. Morí tòxic el 25 de Febrer de 1848 als 30 anys d'edat donant-li la ciutat tota una prova de dol i de respecte.

VÍCTOR HURTADO

■ 3 ■

Academia COTS - Arcs, 7 - Lletre comercial

GALERIA D'ART ❁

Rusiñol

Pollés

RUSIÑOL

EN TIAGO, com familiarment li diuen els amics qu'es reuneixen a can Lòpez, té exposades al «Saló Parés» una col·lecció de paisatjes força interessants. En Rusiñol, com tots els grans artistes sonriu davant de ses obres, car li palpita en dins l'emoció sentida davant la bellesa del paisatge. Eixa emotivitat, aquesta vegada més assolida i més ferma, es manifesta en els seus quadres òn hi raixà el

capdal de *ciencia-metier* i certa ingenyosa picardia pictòrica. La serenitat equilibrada i la factura de una seguretat prodigiosa, donen, amb tot, en tots els seus quadres, eixa aroma de juvenesa, privilegi dels grans artistes, en car que llur artiste, com en Rusiñol, porti cavells de plata i la breva als llavis. En Rusiñol en el seu *jo* sent *la color de les hores*, mitjansant l'adob del seu concepte intel·lec-

▪ 4 ▪

Academia COTS - Arcs, 7 - Telèf. 5041 A - Ortografia

tual. Però la potència de sa factura unisona sempre es fa més uniform a mida que la força dels anys apretan l'ànima. Penseu que les grans obres es *concebiren, es van veurer* o es van fer en plena potenciabilitat del artista i

dit això, volguer esbrinar en l'artista, qui com en Rusiñol porta la gloriosa corona de les arts i de les lletres seria sentirse formigue i tenir la fanfarronade de volguer mirar als homes.

POLLÉS

Té aquest artista en les «Galeríes Laietanes» una nodrida exposició d'aquarel·les. L'excés de producció fadiga però és fa interessant quiscun paisatge, especialment el rotulat *Orando en la celda*, sentit i sòbri de color. En quisques d'eixes aquarel·les, la factura es fa *carregosa*, més meritori si es vol, per quant té l'aquarel·la per difícil la téc-

nica que com més inginyosa, millor *redueix* la multiplicat de la plasmació ràpida. Per lo demés a excepció de certa monotonía armònica, l'exposició solsament per ésser d'aquarel·les dec saludarla per a el pròxim renaixement d'aquest art posat al oblit i *verge* encara de ses amagades i admirabilíssimes bellesses.

L'HOME EXTRAORDINARI

RECORT

A través del mar potent
com fletxa ben dirigida
vola a tu el meu pensament
a cada instant de ma vida.

RAMÓN BERTRÁN

• 5 •

Academia COTS - Arcs, 7 - Francés, Anglès, Alemany

EL TALENT I LA DIVERSITAT DE LES CIÈNCIES

Arts i estudis constitueixen, certament, la més noble matèria a tractar; uns i altres però es diversifiquen en infinites varietats i l'esperit humà és massa limitat per puguer assolir-les totes. Des de que va apareixer el primer psicòleg, fins al temps moderns en que han surgit ciències com la psiquiàtria, la frenologia, la cranioscòpia, els pensadors han cercat en l'exterior de l'home el segell del geni, algún indici que permeti presentar les profunditats de l'esperit. Grans llumaneras han tractat la qüestió, més jo no us vui parlar pas de cap gran llumanera; us vui parlar d'una petita candeleta de llum tènue, més tan clara, que encara resplandeix discretament tot i estant encesa des d'el segle XVI.

Allà en els temps del tenebros Felipe II, un metge de poble, qui es deia senzillament Juan Huarte, escrigué son "*Examen de ingenios*", llibre d'un atreviment inàudit, on es tracta de precisar les varietats d'aptituts intel·lectuals i llur aplicació a les ciències, a base del temperament físic dels homes. Sembla impossible que en aquell temps pogués ningú escometre tasca de tal dificultat; i el Doctor Huarte, sense gaire més fonament científic que les opinions de quatre vells autors del vell temps hel·lènic, i sense més elements experimentals qu'el seu bon sentit, va escometre aquesta tasca, i va assolir-la deixant-nos un llibre que és una verdadera maravella.

El llibre del Dr. Huarte, d'indiscutible valor filosòfic, pedagògic i científic, es gairebé desconegut, i ni filòsofs ni pedagogs ni literats s'en recorden del Dr. Huarte i de la seva obra. Arts i Estudis pot fer-li aquest petit homenatge de didicar-li algunes ratlles.

Huarte volgué construir damunt sòlids ciments: Plató i Aristóteles, Hipócrates i Galenus, son els quatre soports en que descança l'edifici. (Les opinions de quatre grecs bé poden servir de punt de partida a un home del Renaixement). Huarte, metge i filòsof, procedeix amb mesura: avans de receptar, diagnòstica; avans de la conclusió, estableix les premisses; avans de donar la seva opinió, compulsa la dels dos metges i dels dos filòsofs més grans de la Grècia, que és com dir de tota l'Humanitat. L'autoritat dels savis no és, però, infalible, i la estupenda discreció del bon metge-filòsof de Baeza sab refusar les opinions errades dels filòsofs i dels metges grecs. Huarte té massa talent per seguir servilment l'opinió d'altri, i com a bon constructor, llença els materials inconsistents i aprofita els sòl·lits, d'aquesta manera, damunt de fermes ciments comença a aixecar l'edifici.

Huarte observa, analitza i dedueix: els homes son més entenimentats que les dones i els infants; aixó ho sab tot-hom, més no tot-hom coneix la causa, ell la cerca i en troba una que tal volta no serà *seva*, però que és *ben trobada*. Les observacions son minucioses: els homes de gran memòria no tenen gaire intel·ligència; els de gran intel·ligència, no tenen memòria; la bona lletra acusa imaginativa, la vanitat, estultícia, la modèstia, talent, els homes de gran estatura deuen tenir el cap més xic que els de curta alçada; qui té bona veu és poc intel·ligent. I així, va multiplicant les conclusions experimentals.

O. DURÁN D'OCÓN

(continuarà)

MUSICALS

Una sèrie de escullits concerts en aquesta temporada de quaresma, tenen lloc en el «Palau de la Música Catalana».

En el segon d'aquests concerts el què l'eminent guitarrista Miquel Llobet des un recitat, va fer que la sala del Palau presentés l'aspecte de les solemnitats, perque en realitat era un aconteixement tornar a sentir el mestre dels guitarristas després de tants temps. El programa era interesant de veritat; en ell figuraben obres de Sor, Tàrrega, Granados, Abèniz, Rubinstein, Bufaletti i Mozart. Quatre melodies populars catalanes armonitzades per en Llobet i executades maravellosement van entusiasmar al públic tinguent que repetir *la filadora*. Tancava el programa un estudi de Tàrrega (somni), interpretat magistralment com tot lo demés; i tenint que tocar un altre obra perque va ésser gran l'entusiasme.

El tercer concert de quaresma no va ser menys atrayent que els altres; tots ja sabem la merescuda fama dels concertistas Gaspar Cassadó y Francesc Costa i aixis no va ésser de estranyar que junt en l'interés de les obres que formavan part del programa, un públic

numeros tributés un homenatge als respectius artistes.

Gaspar Cassadó el notable violoncel·lista va demostrar en el «Alegro Appassionat» de Sain Saëns, un voluminós i correcte mecanisme, però hont va poguerse apreciar més el seu inimitable temperament artistic va ser en el segon temps del *trio* de Beethoven y *Fulla d'album* de Wagner. L'obligaren a tocar una bella composició de Shumann fora de programa.

En Francesc Costa aquest apassionat violinista un dels artistes pot ser de més musicalitat i cor que existeixen, treu del violí aquest difícil instrument, els sons més divins; en ses mans, son angels els que cantan, fent oblidar siga un instrument que a la més petita desafinació es fasi inaguantable. L'art d'en Costa es veritable, i per això ens arriba al ànima.

Que aquests eminents artistes catalans honra de la nostra terra, el viatge a les Américas els siga felicíssim, i que amb el seu art tan sublim, és de esperar trovin justa recompensa junt amb la admiració més entusiasta.

P. M.

NOSTRES POETES

LO BELL SOMRÍS

En lo jardí de casa meva
hi ha, entre llirs, un brollador
y en ell, de marbre un bust de dòna
que té un somriure encisador.

L'ayga li fa constant ofrena
de son mirall tremoladís
y ella s'hi esguarda complascuda
de contemplarse 'l séu somrís.

Com ab un plor, ab gotes d'ayga
mulla son rostre'l brollador
més, ulls y boca li somriuen
ab un somriure encisador.

Cada matí, mentres passejo
mon còs nafrat y malaltís,
sembla que trobí com un bàlsem
al contemplar aquell somrís.

¡Quantes recances y quimeres
que'l seny m'omplien de negror
s'han esvahit ab lo contagi
d'aquell somriure encisador!

Avuy, damunt la terra blanca
fexúch s'estén lo cel tot gris.
¡Quina tristor! Ab flochs d'armini
la neu amaga'l bell somrís.

I ab mos esguarts, furgant debades
endins, endins de la blancor
cerco ab afany lo bust de dòna
que té'l somriure encisador.

¡Oh sol, solet! vina a escalfarme
lo còs nafrat y malaltís
¡oh sol, solet! vina depressa
¡y fesme veure'l bell somrís!

RAMIR TORRES VILARÓ

Notes sobre el tractament de les ferides a través dels temps

El tractament de les ferides ha sofert durant la guerra Europea varies modificacions. S'han preconitzat mitjans nous i s'han fet reviure alguns ja abandonats. En la actualitat, en que tots aquets se revisan amb serenitat i sobre tot «amb pau» i que tothom aïman d'aplicar la terapèutica conscient, contrasta un per un tot lo que les revistes ens han dit i els mestres ens han explicat com avenços en l'art de curar ferides; crec d'utilitat fer esmena i comentar breument els mitjans, al meu entendre, fonamentals o al menys de major importància pràctica. Cal fer doncs quelcom d'història.

I

Ja d'antic, la ferida, era objecte de pràctica, per demés actives des de la aplicació de herbes i pastes al ferro roent, malgrat elles, el nombre de gent que sucumbia conseqüència de ferides relativament petites era exageradament gros. Com ara, allí on se notaven més eixes conseqüències era amb les guerres i en elles era grandíssim el contingent de individus que sucubien víctimes de les violentes infeccions de llurs ferides.

Els maravellosos progresos de la cirugia durant aquests últims anys sols han pogut ser possibles gràcies a la pràctica de la tècnica antisèptica al començar i de la aséptica més tard. El desentrotlló y perfeccionament de la tècnica aséptica han presentat una evolució gradual que hores d'ara no és pas completa.

Els que ara son estudiants de medicina no poden fer-se càrrec de lo que era la pràctica de la cirugia fa cinquanta anys. May havia

tingut aquest art un avenç tant ràpid i radical com en aquest curt període de temps. No més se pot comparar, sols que els sobrepassa en bon troç en los progresos que ha reportat l'anestesia.

El primer que va introduir i descriure la aplicació pràctica de la antisepsia fou Lord Lister. Altres cirujans anteriors més antics ja havien aplicat empíricament antiséptics i durant molts segles algunes drogues s'han comptat com grans productores de carn i curadores de ferides. Ademés d'ells en totes les èpoques hi ha hagut qui amb millor criteri i que és precisament el que avui impera, pensaven que les ferides incises i altres ferides netes sanaven amb rapidés i en molts casos per elles mateixes i que la aplicació de substàncies antiséptiques sols feïan que retardar llur cicatriçació. Entre aquests autors poden citarse: Bombart, en el segle XVI; Francesc Arcacus, en el 1574; Wiseman, en 1692, i molts d'altres. Tots ells no s'explicaven ni comprenïan pas l'importància de la llimpliessa quirúrgica. Poden per això considerarse com els cirujans aséptics de la seva època en contraposició dels que usaven pomades i substàncies medicamentoses. Es ben cert que els procediments actuals no son pas nous, lo que realment ha fet adelantar la cirugia és la demostració de que la supuració és deguda a la infecció microbiana, éssent aixís, que abans es considerava la supuració com indispensable a la curació de la ferida.

JOSEP DE ROS

(continuarà)

Nocions breus de Fotografia

S'ha dit i repetit de mil maneres que no hi ha fenòmen en la terra quina producció no dependeixi més o menys directament del sol, que la causa primera del treball de la naturalesa, de la incessant circulació de la matèria es sempre deguda a la energia d'aquest astre.

Ara bé, si existeix un conjunt de fenòmens originats d'una manera molt directa per l'acció de la llum solar, aquest conjunt de fenòmens és precisament aquell en que s'hi fonamenta la fotografia a quin examen anem a posar nostre atenció.

La fotografia no va sorgir, naturalment, d'un sol cop; per arribar al grau de perfecció que avui té ha passat per una sèrie de temps no molt breu i han cooperat al seu desenrotllament els estudis i observacions de molts.

Pot dir-se que va començar amb en Joan Bta. Porta, inventor de la cambra fosca en 1560. L'iniciador del descobriment d'aquest físic napolità va ser degut a n'el següent experiment: Si entrem en un quarto fosc i deixem que la llum passi a través de un forat practicat a la fusta d'una finestra, acostant una fulla de paper blanc al forat veurem pintada en ell una imatge al revés e invertida lateralment, i més gran quant més lluny del forat estigui el paper, més, al mateix temps menys determinadn. La qüestió era fixar aquesta imatge en la pantalla, més en Porta en aquella època no va trobar mitjà per a fer permanent a l'impresió.

Dos segles més tard (1814) en Nöpce i en Daguerre (especialment aquest últim inventor de la daguerreotipia que vé a ser la mare de la fotografia actual), varen lograr-ho en una fulla de coure daurat, fonamentanse en que una fulla coberta d'una capa de iodur de plata, atreu i condensa el vapor del mercuri en els punts en que donava la llum i perdía aquesta propietat en els que es quedaven a la obscuritat. En 1839 en Talbot va emplear les fulles

al *colodió* qu'era una solució de cotó fulminant amb una barreja de èter i esperit de vi. En 1842 en Becquerel va fotografiar l'espectre solar i en 1871 en Maddox va inventà les plaques seques. Últimament en Lippman, Jolly, Lumière i altres han lograt fer fotografies en colors.

Amb aquests antecedents podem entrar en matèria donant una breu resenya de la cambra fotogràfica i el procés químic que comprén: revelat de l'imatge, la fixació de la mateixa i l'obtenció de positius.

La cambra fotogràfica és el aparell fonamental e indispensable de tot fotògraf. En el seu interior la llum verifica el gran misteri, com podriem dir, si no sapiguessim que no hi ha tal misteri. No és més, doncs, qu'una cambra fosca quina llargada és variable, portant a la cara de davant un forat provèit d'una lente convergent i a la de darrera un vidre esmerilat ahont s'hi formen les imatges i substituït per una placa sensible al volguer fixar dita imatge. Les cambres per senzilles que siguen porten una lente que corretteix l'aberració cromàtica (per la superposició d'una bi-convexa a una pla-concàva) i l'esfèrica per l'ús del diafragma. Quan les lentes per sí soles corretteixen l'aberració esfèrica és diuen que són objectius rectilínis, i anastigmàtics si eviten l'astigmatisme.

Per a fer una fotografia no hi ha més que un cop vista l'imatge al vidre esmerilat i tot lo més detallada posible fent mourer la cremallera, substituir dit vidre per la placa sensible i donar més o menys temps d'exposició segons la lluminositat del objecte retratat i del objectiu.

LLUÍS MARQUÉT

(continuarà)

De l'Art
de la

Faràn-
dola

LES ESTRENES

ROMEA. *Els solters*; comèdia en 3 actes i un epíleg d'en Crehuet i Soldèvila.

El dia 6 tingué lloc en dit teatre l'estrena d'una de tantes obres, que d'aquest nou caràcter van escrivint els escriptors catalans i que no més les entenen ells mateixos i en prou feines. En *Els solters*, el públic no més es limità a pensar lo que portava un diari d'aquesta ciutat: «Porqué estos señores habían escrito esta comèdia».

El decorat defectuós, residues d'altres comèdies; pot passar la representació del primer acte i el despatx del tercer. La companyia d'en Jimenez feu tot lo que pogué. Bé, la Baró i la Morera, lo mateix que l'Aymerich i en Bruguera.

GOYA. *La vida sigue*; comèdia en 3 actes d'en Felip Sassone.

L'estrena d'aquesta comèdia que tan discutida fou a Madrid va ésser un altre èxit per la companyia de la Palou. *La vida sigue* en mig d'algunes imperfeccions—que n'hi han—agradà en conjunt al públic que aplaudi tots els actes i especialment al acabar el Sr. Sassone la seva conferència.

DORÉ. *Jaulas de oro*; comèdia en 3 actes del argentí Robert Cayol.

Aquesta companyia que debutà amb els *Mirasoles* ens oferí un altre estrena del gran

escriptor argentí R. Cayol. *Jaulas de oro* és el títol de l'obra en la qual ens presenta l'autor, a un emigrat espanyol, enamorat d'una rica argentina i per obtenir-la es presenta com un noble; descobert l'engany es separa el matrimoni, que no s'ajunta fins el naixement d'un fill.

La Srta. Neus Lasa, estigué a l'altura de sempre, i els demés intèrprets feren bé els seus respectius papers.

ELS BENEFICIS

POLIORAMA. Celebrà el séu, en Ricart Güell; obtenint en l'interpretació de *Cobardías* i en el *Padrón municipal* un èxit més, als que porta afegits aquesta temporada.

EL DORADO. El dia 12 celebrà la seva «serata d'onore» la xamosa i eminent artista Pilar Alonso, resultant un èxit. Al acabar de cantar el desè «couplet», el públic que aplaudia entusiastament, obligà a l'artista, que estava coberta per una veritable pluja de flors, que cantés un altre «couplet». Al acabar l'artista, el públic l'obligà a parlar, cosa que ella no pogué fer per lo emocionada que estava.

Mai haviem vist EL DORADO tan plé com aquest dia, de públic ansiós d'aplaudir a tant eminent i simpàtica artista.

DANIEL VIRGILI

Diumenge passat tingué lloc en el camp del *Internacional* el partit entre *l'Espanya* i *l'Avenç* per a disputarse l'últim puesto del campionat del grupo A. Va guanyar el primer per 2 goals a 0. Naturalment, que aquest resultat ha satisfet a la major part del públic que hi assistí, perquè *l'Espanya* encara que hagi quedat classificat últim, no es mereix passar a grupo B, si es té en compte el paper brillant que ha fet en anteriors campionats i l'història deportiva d'aquest club.

Jogaren també el *Badalona* contra el *Tarrasa* enpatant a 1 goal.

Degut a la pluja es suspengué el partit a benefici de *l'Alcàntara*.

Per les properes festes hi ha senyalats tres partits que's poden calificar-se verdaders aconeteixements, son els que ha de jugar el *Barcelona* contra *l'Eslavia* de Praga.

Continuan celebrant-se les proves d'entrenament per el Cros county campionat de Catalunya que es celebrarà el 21 d'aquest matèix mes i promet ésser molt renyit i animat.

O. H.

LA CONFERENCIA DEL Sr. FERNÁNDEZ

El Sr. Fernández arriba a la Universitat a tres quarts de sis. hora anunciada per la conferencia i no hi trova més que un noi. Seu en un banc del pati, desplega papers i pren paciència. A dos quarts de set arriba un bedel i encén un llum. A tres un col·legi en fila de dos i amb mestre. Poc a poc arriba públic. A les set, comença davant de tres catedràtics de l'Institut, dos senyores series, moltes senyoretetes, el col·legi i tres nois.

Parla de tots els idiomes, del xino al castellà, crida i s'enfada amb el públic. Entra el bedel amb un plat i una copa. El Sr. Fernández amb els seus moviments corvantse sobre la taula arriba al primer banc i aquest es buida. Al sortir les senyoretetes, tiren a terra una

carpeta i llibres i es promou un gran avalot. Entra el bedel amb un gerro d'aigua. El Sr. Fernández pega cops de puny a la taula, remou papers i surt un altre banc. El bedel entra amb un tobolló i un bolado.

Després diu que se l'ha desairat i que no pot tornar més a la Universitat. S'aixeca un senyor i diu que hi torni. Ell que no, i després de un tros tràgic en que parla de la seva familia i de lo malo i lo bueno s'acaba la conferencia. El Sr. Fernández necessita onze minuts per ordenar els papers.

J. P. B.

Imprempta R. Capera, Balboa, lletra F- Barceloneta

VENDES:
Fonogrames, Discs,
Pianos, Auto-Pianos,
Rotllos, Instruments i Accessoris
Major, detall
i a plaques

THE NEW-PHONO, LTD.

Edició i magatzem de Música :: Casa fundada en 1884

Central: AMPLE, 35, 37 i 39 Teléf. 2456 A

Sucursals : { URGELL, 32
{ PLAÇA TRILLA, 4
BARCELONA

VINS

DE _____
Jaume DOMENEC

■
Especialitat en
VINS DOLÇOS

■
Pere IV, núm. 45 Barcelona

Teléf. 278 - S. M.

Policlínica

Cirurgia :-: Medicina general :-: Analisis

De 5 a 9 — Festius : de 11 a 1

AMPLE, 22, entressol

BARCELONA

Acadèmia COTS

Fundada l'any 1879

Arcs, 7- pral.

Teléf. 5041 A

Favorescut centre d'ensenyança
PRÀCTICA i BREU per el sistema INTUITIU

• D E •

Lletra Comercial, Ortografia,

Càlcul Mercantil, Correspondència,

Taquigrafia, Mecanografia, Idiomes,

Banca i Borsa

Classes especials per alumnes MAJORS

Aules exclusives per SENYORETES